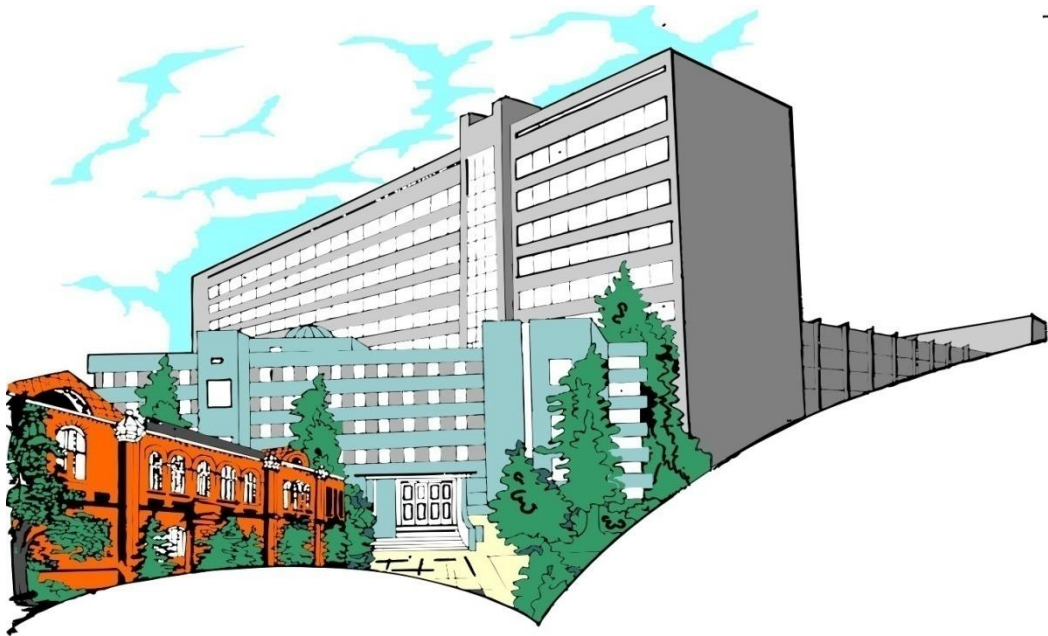

**Міністерство освіти і науки України
Херсонський державний університет**

СТУДЕНТСЬКІ НАУКОВІ СТУДІЇ

Випуск 7

Херсон
2022

УДК 378.4
С 88

Затвердила вчена рада Херсонського державного університету
(протокол від 28.02.2022 р. №14)

Голова редакційної колегії:

Сергій Омельчук, перший проректор.

Члени редакційної колегії:

*Наталія Головка, Сергій Думасенко, Наталія Ільїна, Тетяна Козакова,
Тетяна Попович, Сергій Сімченко, Оксана Москвичова, Людмила Харченко-Баранецька,
Олександр Черемісін, Юлія Юріна.*

Студентські наукові студії: збірник наукових праць.

Херсон: ХДУ, 2022. Вип. 7. 48 с.

ISBN 978-617-7090-32-7

У збірникові представлено результати наукових досліджень здобувачів вищої освіти у царині економічних, технічних та гуманітарних наук.

ISBN 978-617-7090-32-7

© ХДУ, 2022

ЗМІСТ

Блажко В. О. ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ЮРИДИЧНОЇ ЛЕКСИКИ В АНГЛОМОВНИХ СЕРІАЛАХ: НА МАТЕРІАЛІ УКРАЇНСЬКОМОВНОГО ПЕРЕКЛАДУ СЕРІАЛУ «HOW TO GET AWAY WITH MURDER/ ЯК УНИКНУТИ ПОКАРАННЯ ЗА ВБИВСТВО».....	4
Гаврилюк Т. В. СТАТЕНЕ ВИХОВАННЯ ДИТИНИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЯК ЗАСІБ ПОПЕРЕДЖЕННЯ СЕКСУАЛЬНОГО НАСИЛЬСТВА ПРОТИ НЕЇ.....	9
Зверяк Є. Ю. ТЕМА ВІЛ/СНІДУ В УКРАЇНСЬКОМУ МЕДІАПРОСТОРІ (ПРАВОНАХИСНИЙ АСПЕКТ).....	12
Ільїна Т. О. ЕСТЕТИЗАЦІЯ ТА ТЕАТРАЛІЗАЦІЯ ЯК СКЛАДОВІ КУЛЬТУРИ ПОСТМОДЕРНІЗМУ.....	15
Коршун Ю. К. ОСОБЛИВОСТІ РЕКРЕАЦІЙНОГО ВИКОРИСТАННЯ МОРСЬКОГО БЕРЕГА КІНБУРНЬСЬКОГО ПІВОСТРОВА	17
Костюк Н. В. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ДОТРИМАННЯ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ ЖІНОК- ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВИЦЬ ЗСУ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	22
Мазур Д. В. ОСОБЛИВОСТІ ВЕРБАЛЬНОЇ ТА НЕВЕРБАЛЬНОЇ КОМУНІКАЦІЇ ДІТЕЙ ЗІ СПЕКТРОМ АУТИСТИЧНИХ ПОРУШЕНЬ	25
Мазур Д. В. МЕТОДИ ДІАГНОСТИКИ РОЗВИТКУ КОМУНІКАЦІЇ У ДІТЕЙ ІЗ РОЗЛАДАМИ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРУ	29
Пуняк Д. Р. ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ МЕДИЧНИХ ТА ПСИХОЛОГІЧНИХ ТЕРМІНІВ (НА ОСНОВІ УКРАЇНСЬКОМОВНОГО ПЕРЕКЛАДУ ГОТИЧНОЇ ПОВІСТІ Р. СТВЕНСОНА «THE STRANGE CASE OF DR. JEKYLL AND MR. HYDE»/ «ХИМЕРНА ІСТОРІЯ ДОКТОРА ДЖЕКІЛА ТА МІСТЕРА ГАЙДА» М. СТІХИ).....	32
Раєв Д. Г. САМОКОНТРОЛЬ ЗА СТАНОМ ЗДОРОВ'Я УЧНІВ ПІД ЧАС САМОСТІЙНИХ ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНИМИ ВПРАВАМИ.....	36
Резнік К. С. ПЕРСПЕКТИВА РОБОТОТЕХНІКИ ЯК ЧАСТИНИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	38
Саніна К. А. ЖІНКА СЕРЕДНЬОГО ВІКУ В СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН: ГЕНДЕРНО-ВІКОВИЙ АСПЕКТ	40
Шамаль Д. О. ПРО ПРИРОДУ Й ФУНКЦІЇ АКТИВНИХ ДІСПРИКМЕТНИКІВ У НІМЕЦЬКІЙ МОВІ	44
Відомості про авторів	47

своєму проєкті «Сексуальне насилля в Україні: від усвідомлення до захисту» проаналізували ставлення респондентів до компонентів сексуальної просвіти дітей, уявлення щодо сексуального насилля, уявлення про насильників та жертву, місця загрози для дітей та ін. [5].

Отже, статеve виховання є важливим аспектом для попередження сексуального насилля над дітьми дошкільного віку, адже від того, наскільки компетентним буде дошкільник, залежить його безпека. Вагоме значення має співпраця вихователя з батьками щодо надання допомоги у формуванні обізнаності та вмінні підібрати корисну, ефективну й доречну інформацію.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Бугаєць Т., Ковальова О., Пашко Н. Подолання сексуального насильства щодо дитини: координація дій. Київ : ВГЦ «Волонтер», 2020. 30 с.
2. Косяк В.І. Статеve виховання дошкільників. Досвід роботи вихователя вищої категорії Зінківського ДНЗ (ясла-садка) №2 «Сонечко». 83 с. URL: <http://www.zinkiv-rmc.plsch.in.ua/Files/downloads/Косяк%20В.І.%20досвід%202013.pdf>.
3. Нежура Т.В., Собчук А.А. Статеve виховання дітей дошкільного віку через призму наступності систем дошкільної та початкової освіти. *Інноваційна педагогіка*. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2021. Випуск 31. Том 2. С. 160-162. URL: http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2021/31/part_2/35.pdf.
4. Сексуальне виховання дітей. Київ: Дитячий фонд ООН (ЮНІСЕФ); Громадська організація «Всеукраїнський громадський центр «Волонтер», 2019. 16 с. URL: [https://www.unicef.org/ukraine/media/13051/file/Сексуальне_виховання_sexuducation_UA\(1\).pdf%20.pdf](https://www.unicef.org/ukraine/media/13051/file/Сексуальне_виховання_sexuducation_UA(1).pdf%20.pdf).
5. Сексуальне насилля в Україні: від усвідомлення до захисту: проєкт. URL: https://fama.agency/wp-content/uploads/2021/11/Zvit_Seksualne-nasylyya_2021-1.pdf.
6. Служба порятунку дітей: сайт. URL: <https://savechild.com.ua/>.
7. Українська освітня організація підвищення рівня статевої освіти курси статевого виховання для дітей та молоді «У Трусах». URL: https://www.facebook.com/utrusakh/?ref=page_internal.
8. Український фонд «Благополуччя дітей» : сайт. URL: <https://childfund.org.ua/>.
9. Цюман Т. П., Малієнко Ю. М. Сексуальне насильство над дітьми: причини, наслідки, профілактика. / за заг. ред. Т. П. Цюман. Київ : ФОП Пономаренко Я.М. 2011. 76 с.
10. Цюман Т. П., Нагула О.Л. Навчіть дитину захищатися. / за заг. ред. Т. П. Цюман. Київ, 2015. 60 с.
11. Цюпак І.М. Психолого-педагогічні засади статевого виховання дітей дошкільного віку. Базова програма «Я у світі»: методичні рекомендації для вихователів ДНЗ / упоряд. О.Б. Полевікова. Х.: Вид. група «Основа», 2010. С. 268-274. URL: http://ekhsuir.kspu.edu/xmlui/bitstream/handle/123456789/3194/2_Цюпак%20І.М..pdf?sequence=1.

УДК 616.98:578.828ВІЛ:070(477)

Зверяк Є. Ю.

Науковий керівник – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української й слов'янської філології та журналістики Соломахін А.Ф.

ТЕМА ВІЛ/СНІДУ В УКРАЇНСЬКОМУ МЕДІАПРОСТОРІ (ПРАВОЗАХИСНИЙ АСПЕКТ)

Анотація. У статті описано специфіку висвітлення в засобах масової інформації проблеми людей, які живуть з ВІЛ. Проаналізовано наукову літературу з окресленої тематики, наведено конкретні приклади матеріалів щодо визначеної категорії осіб,

визначено основні рекомендації, які варто враховувати журналістам під час написання матеріалів про ВІЛ/СНІД.

Ключові слова: люди, які живуть з ВІЛ, права людини, ЗМІ.

Annotation. The article describes the specifics of media coverage of the problem of people living with HIV. The scientific literature on the outlined topic is analyzed, specific examples of materials on a particular category are given, and the main recommendations that should be taken into account when writing materials on HIV/AIDS are identified.

Key words: people living with HIV, human rights, media.

Проблема ВІЛ/СНІДу бентежить суспільство не один десяток років. Щоденно кількість людей із позитивним ВІЛ-статусом стрімко зростає. Ця тематика стала поширеною у засобах масової інформації та набула широкого розголосу. З-поміж основних напрямів роботи медіапорталів: профілактика захворювання, новинні матеріали, історії успіху ВІЛ-позитивних. Однак, незважаючи на толерантність у висвітленні цієї категорії населення та урахування правозахисного аспекту, на сторінках українських ресурсів з'являються статті, що принижують гідність людей, які живуть з ВІЛ, виокремлюють їх з суспільства та змушують втратити віру в те, що колись можна позбутися діагнозу.

Проблема ВІЛ/СНІДу в засобах масової інформації знайшла своє відображення в наукових дослідженнях Семигіної Т., Зубець І., Григи І., Горчинської О., Шендеровського К., Виртосу І., Соломахіна А., Поліхи Л., Фінклера Ю., які роблять акцент на вивченні правозахисної журналістики, опису специфіки підготовки матеріалів про вразливі категорії населення.

Зокрема Горчинська О. у своєму збірнику «Особливості висвітлення життя ключових груп населення» звернула увагу медіапрацівників на етичний аспект роботи журналіста, правильність написання матеріалів про людей з ВІЛ-статусом [3].

Поняттю газетного дискурсу та проблемі стигматизації людей, які живуть із ВІЛ/СНІДом, присвячено колективну роботу Семигіної Т., Зубець І., Григи І. [14].

Прокопенко Н. у науковій розвідці «Висвітлення проблеми ВІЛ/СНІДу в медіапросторі: етичні та правозахисні аспекти роботи журналіста» порушує одну з найбільш резонансних проблем прав людини, що включає взаємодію людини з медіасуспільством, і має на меті допомогти знизити ризик поширення ВІЛ/СНІДу [12].

Незважаючи на низку наукових праць, що присвячені дослідженню проблеми ВІЛ/СНІДу в Україні, все ж окреслене питання вимагає ретельного аналізу, опису матеріалів засобів масової інформації про людей, які живуть з ВІЛ, а також формуванню конкретних рекомендацій щодо підготовки журналістських матеріалів про зазначену категорію населення.

Метою роботи є розгляд особливостей висвітлення на сторінках українських медіапорталів проблеми ВІЛ/СНІДу та окреслення ключових рекомендацій у підготовці матеріалів, які б унеможливили використання мови ворожнечі.

Людина, дізнавшись про свій позитивний ВІЛ-статус, одразу зіштовхується з осудом суспільства, незалежно від того, яким чином здобула свій діагноз. Сьогодні працівники ЗМІ часто мислять стереотипно, що неминуче призводить до порушення прав людини та суспільного виокремлення тієї чи іншої мало захищеної групи населення.

Проаналізувавши журналістські матеріали щодо проблеми ВІЛ/СНІДу на порталах сучасних українських ЗМІ, можна стверджувати про використання значної кількості статистичних даних. Зокрема теми протидії захворюванню та лікуванню складають близько 40% від загальної кількості медіапродуктів, присвячених питанню ВІЛ/СНІДу. Це такі статті, як: «Підліткам про ВІЛ: свідомо профілактика й повноцінне життя» [11], «СНІД – НЕ ВИРОК: що треба знати про хворобу та як зробити тест на ВІЛ вдома» [15], «На Тернопільщині понад 700 осіб мають ВІЛ-позитивний статус» [8].

Роботі благодійних організацій, акціям підтримки людей з ВІЛ-статусом, науковим відкриттям у галузі ВІЛ/СНІДу присвячено близько 30% журналістських матеріалів. З-поміж статей цієї категорії – «Релігійні лідери регіону створили ролик на підтримку ВІЛ-

інфікованих» [13], «Вчені знайшли новий метод лікування ВІЛ: як він працює» [2], «Нам просто хотілося жити». Як благодійна організація «100% життя» вже 20 років рятує ВІЛ-позитивних українців» [9].

Також журналісти приділяють увагу матеріалам щодо захисту прав ВІЛ-позитивних – близько 20%, наприклад: ««Імунодефіцитні люди». Які права ВІЛ-інфікованих найчастіше порушуються?» [5], «Що робити, якщо медичний працівник розголосив ваш ВІЛ-позитивний статус?» [16], «Оголошення діагнозів: як правильно повідомити людині про ВІЛ-статус» [10].

Особливості життя людей з ВІЛ мало цікавить журналістів. Тому подібних матеріалів на порталах українських ЗМІ лише близько 5%. До таких відносяться «Ми можемо адаптуватися та жити». Історія миколаївчанки з ВІЛ» [6], «10 зірок, які визнали себе хворими ВІЛ» [1], «Я така народилася»: дві історії підлітків про прийняття ВІЛ-позитивного статусу» [17].

З-поміж медійних матеріалів зафіксовано негативні висловлювання стосовно осіб з ВІЛ-статусом, що становить близько 5%. До цієї категорії відносимо такі інформаційні повідомлення: «Жінку згвалтував і порізав ВІЛ-інфікований: подробиці грабежу на Київщині» [4], «На Київщині ВІЛ-інфікований підліток вдарив ножем і згвалтував жінку» [7].

Аналіз свідчить про прагнення ЗМІ дотримуватися ключових засад прав людини та норм журналістської етики, однак українським медіа все ж не вистачає матеріалів, які б глибше розкривали зазначену проблему, допомогли подолати стереотипне мислення, сприяли інтеграції людей, які живуть з ВІЛ, у соціум.

Отже, виокремимо кілька рекомендацій щодо коректного висвітлення проблеми ВІЛ/СНІДу:

- урахування правозахисного аспекту під час написання матеріалу;
- використання етичних кліше: «люди, які живуть з ВІЛ», «особи з ВІЛ-статусом», «ВІЛ-позитивні люди»;
- нерозголошення ВІЛ-статусу людини без її дозволу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. 10 зірок, які визнали себе хворими ВІЛ. URL : https://gazeta.ua/articles/celebrities/_10-zirok-yaki-viznali-sebe-hvorimi-vil/832163
2. <https://osvita.ua/school/method/82964/>
3. Вчені знайшли новий метод лікування ВІЛ: як він працює. URL : <https://novyny.live/health/uchenye-nashli-novyi-metod-lecheniia-vich-kak-on-rabotaet-35315.html>
4. Горчинська О. Особливості висвітлення життя ключових груп населення. 2011 URL : https://aph.org.ua/wp-groups_web.pdf?fbclid=IwAR16Dhi42GPzb7qklQetqIconfTxpLH9L0536Vqs92ElLeZFnzoIooKlnPs
5. Жінку згвалтував і порізав ВІЛ-інфікований: подробиці грабежу на Київщині. URL: <https://novyny.live/kyev/zhenshchinu-iznasiloval-i-izrezal-vich-infitsirovannyi-podrobnosti-grabezha-na-kyevshchine-34033.html>
6. «Імунодефіцитні люди». Які права ВІЛ-інфікованих найчастіше порушуються? URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/1197840.html>
7. «Ми можемо адаптуватися та жити». Історія миколаївчанки з ВІЛ. URL : <https://suspilne.media/185642-mi-mozemo-adaptuvatisa-ta-ziti-istoria-mikolaivcanki-z-vil/>
8. На Київщині ВІЛ-інфікований підліток вдарив ножем і згвалтував жінку. URL : https://varta1.com.ua/news/na-kyuyivshhyni-vil-infikovanyj-pidlitok-vdaryv-nozhem-i-zgvaltuvav-zhinku-foto_339294.html
9. На Тернопільщині понад 700 осіб мають ВІЛ-позитивний статус. URL: <https://suspilne.media/185564-na-ternopilsini-ponad-700-osib-maut-vil-pozitivnij-status/>
10. «Нам просто хотілося жити». Як благодійна організація «100% життя» вже 20 років рятує ВІЛ-позитивних українців. URL : <https://shotam.info/nam-prosto-khotilosia-zhyty-yak-blahodiyna-orhanizatsiia-100-zhyttia-vzhe-20-rokiv-riatuie-vil-pozytyvnykh-ukraintsiv/>